

Total No. of Printed Pages—11

3 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 2

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3(A)

(Understanding Ambedkar)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) আবেদকাৰৰ জন্ম হৈছিল ১৪ এপ্রিল, ১৮৯০/
১৪ এপ্রিল, ১৮৯১/১৫ এপ্রিল, ১৮৯০/১৫ এপ্রিল,
১৮৯১।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Ambedkar was born on 14th April, 1890/
14th April, 1891/15th April, 1890/
15th April, 1891.

(Choose the correct answer)

- (b) আবেদকাৰক ভাৰতৰত্ন প্ৰদান কৰা হৈছিল ১৯৮৯/
১৯৯০/১৯৯১ চনত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Ambedkar was awarded the Bharat
Ratna in 1989/1990/1991.

(Choose the correct answer)

- (c) *Castes in India* নামৰ গ্ৰন্থখন প্ৰকাশিত হৈছিল
১৯২০/১৯১৫/১৯১৬ চনত। (শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The book, *Castes in India* was published
in 1920/1915/1916.

(Choose the correct answer)

- (d) মহাত্মা গান্ধী প্ৰথম ঘূৰণীয়া মেজমেলত অংশগ্ৰহণ
কৰিছিল। (হয়/নহয় লিখা)

Mahatma Gandhi attended the First
Round Table Conference.

(Write Yes/No)

- (e) আবেদকাৰকৰ মতে ভাৰতীয় সমাজত মহিলাৰ মৰ্যাদা
নিম্নগামী হোৱাৰ কাৰণ আছিল

According to Ambedkar, the status of
women in Indian society was degraded
due to

(i) জাতি প্ৰথা

caste system

(ii) সামাজিক বাধা-নিষেধ

social restrictions

(iii) প্রথাগত অভ্যাস
customary practices

(iv) ওপৰৰ আটাইকেইটা
All of the above

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(f) 'হিন্দু বিধি বিধেয়ক'ৰ উদ্দেশ্য আছিল সমাজত মহিলাৰ
স্থান শক্তিশালী কৰা।

(সত্য/অসত্য লিখা)

The objective of 'Hindu Code Bill' was to
strengthen the position of women in the
society.

(Write True/False)

(g) ভাৰতৰ সংবিধানৰ খচৰা সমিতিত সৰ্বমুঠ সদস্য সংখ্যা
আছিল ৬/৭/৮ জন।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The Drafting Committee of the Indian
Constitution consisted of 6/7/8 members.

(Choose the correct answer)

(h) পুণা চুক্তি সম্পাদিত হৈছিল ২৪ ছেপ্তেম্বৰ, ১৯৩২/
২৮ ছেপ্তেম্বৰ, ১৯৩২/২৫ ছেপ্তেম্বৰ, ১৯৩২।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

The Poona Pact was concluded on
24th September, 1932/28th September,
1932/ 25th September, 1932.

(Choose the correct answer)

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্রতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (within 150 words each) :

- (a) ৰাজনীতি অধ্যয়নত আৰ্হেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী
Ambedkar's approach to study Polity
- (b) সমুদায়িক পুৰস্কাৰ
Communal Award
- (c) ভূমি সংস্কাৰৰ বিষয়ে আৰ্হেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ
Ambedkar's views on Land Reform
- (d) হিন্দু বিধি বিধেয়ক
Hindu Code Bill

3. আৰ্হেদকাৰৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। সাম্প্ৰতিক ভাৰতত আৰ্হেদকাৰৰ ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ প্ৰাসংগিকতা বিশ্লেষণ কৰা। 8+4=12

Discuss Ambedkar's Political Philosophy.
Analyze the relevance of his Political Philosophy in contemporary India.

অথবা / Or

অর্থনৈতিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে আৰ্শ্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী আলোচনা কৰা। তেওঁ সমাজবাদৰ সমৰ্থক আছিল নে? যুক্তি দৰ্শোৱা।

8+4=12

Discuss Ambedkar's approach on economic system. Did he support socialism? Justify.

4. হিন্দু ধৰ্মৰ বিষয়ে আৰ্শ্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহৰ এক সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা কৰা।

11

Explain critically Ambedkar's views on the Hindu Religion.

অথবা / Or

অস্পৃশ্যতা দূৰীকৰণত আৰ্শ্বেদকাৰৰ অৱদানসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Discuss Ambedkar's contributions to eradicate untouchability.

5. হিন্দু মহিলাৰ সামাজিক অৱস্থিতি সম্পৰ্কে আৰ্শ্বেদকাৰৰ মতামতসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Discuss Ambedkar's views about the social status of Hindu women.

অথবা / Or

মহিলাৰ অৱস্থাৰ উন্নয়নত আৰ্শ্বেদকাৰৰ অৱদানৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

11

Write a note on Ambedkar's contribution for the development of women's conditions.

6. আন্দেদকাবৰ গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা । 11

Discuss Ambedkar's concept of Democracy.

অথবা / Or

শ্ৰমিকৰ উন্নয়নত আন্দেদকাবৰ ভূমিকাসমূহ আলোচনা কৰা । 11

Discuss the role of Ambedkar for labour welfare.

7. সংবিধান সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰকৃত আহিলা বুলি তুমি ভাবানে? ভাৰতৰ সংবিধানৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তোমাৰ উত্তৰৰ যুক্তি দৰ্শোৱা । 11

Do you think the Constitution is a true instrument of social transformation? Justify your answer with reference to the Indian Constitution.

অথবা / Or

ভাৰতৰ সংবিধানত অৱহেলিত (দলিত) শ্ৰেণীৰ বাবে থকা বিশেষ ব্যৱস্থাসমূহ লিখা । 11

Write the special arrangements of the Indian Constitution for depressed (Dalit) class people.

Paper : GE-3(B)

(Governance : Issues and Challenges)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) ৰাজনৈতিক স্থায়িত্ব সুশাসনৰ এটা বাধ্যতামূলক উপাদান।
(হয়/নহয় লিখা)

Political stability is an essential element of good governance.

(Write Yes/No)

(b) UNDP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of UNDP.

(c) বজাৰ বিফল মানে কি ?

What is market failure?

(d) মানৱ উন্নয়ন আৰু ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সহস্ৰাব্দ উন্নয়নৰ এটা লক্ষ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one goal of Human Development and United Nations Millennium Development.

(e) গোলকীকৰণৰ এটা ইতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

Mention one positive impact of globalization.

(f) প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।

Write one objective of people's participation in administration.

(g) বলবন্ত ৰায় মেহতা কমিটি কিমান চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

In which year was Balwant Rai Mehta Committee formed?

(h) CSR ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of CSR.

2. তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Answer any *four* of the following questions in short (**within 150 words** each) :

(a) সুশাসনৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the four features of good governance.

(b) গোলকীকৰণৰ চাৰিটা নেতিবাচক প্ৰভাৱ লিখা।

Write four negative impacts of globalization.

(c) সেউজ ব্যৱস্থাপনাৰ অৰ্থাৰ্থগাটো ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the concept of Green Governance.

(d) ৰাজহুৱা সেৱা আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ ওপৰত লিখা।

Write on public service and India.

(e) বৈদ্যুতিন পৰিচালনাৰ ওপৰত লিখা।

Write on E-governance.

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 500 words** each) :

3. সুপৰিচালনা বুলিলে কি বুজা? সুপৰিচালনা আৰু চৰকাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

12

What do you mean by good governance? Discuss the differences between good governance and government.

অথবা / Or

- বিশ্বায়নৰ যুগত সার্বভৌম ৰাষ্ট্ৰৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

12

Discuss the role of a Sovereign State in the era of globalization.

4. উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? উন্নয়নৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

4+7=11

What do you mean by development? Discuss the characteristics of development.

অথবা / Or

- বহনক্ষম উন্নয়ন কি? ইয়াৰ তিনিটা প্ৰধান দিশ আলোচনা কৰা।

4+7=11

What is sustainable development? Explain its three key dimensions.

5. ভাৰতবৰ্ষই পৰিবেশ সুৰক্ষা আৰু উন্নয়নৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the various initiatives for the protection and promotion of environment initiated by India.

অথবা / Or

- মানৱ উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। মানৱ উন্নয়নৰ প্ৰধান স্তম্ভসমূহ আলোচনা কৰা। 4+7=11

Define human development. Explain the major pillars of human development.

6. গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণ বুলিলে কি বুজা? গণতান্ত্ৰিক বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

What do you mean by democratic decentralization? Discuss the importance of democratic decentralization.

অথবা / Or

- প্ৰশাসন পৰিচালনাত নাগৰিকৰ অংশগ্ৰহণৰ সমস্যাসমূহ আলোচনা কৰা। 11

Discuss the problems of people's participation in administration.

7. সুপৰিচালনা আৰু সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ মাজৰ সন্মত ব্যাখ্যা কৰা। 11

Elaborate the relationship between good governance and social responsibility.

(11)

অথবা / Or

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫ চন অনুসৰি ৰাজ্যিক তথ্য
আয়োগৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

11

**Discuss the composition, power and functions
of the State Information Commission under
the Right to Information Act, 2005.**

***